

פעילות פתיחה: מרכזיותה של קריאת שמע במסורת ישראל

שמע ישראל במנזר

בזמן מלחמת העולם השנייה באירופה, מסרו הורים יהודיים רבים את ילדיהם הקטנים למנזרים נוצריים. הם קיוו שהמנזרים יחביאו את הילדים עד סוף המלחמה, וכשתסתיים, ישובו ויאספו אותם. אך רבים מההורים הללו נרצחו בשואה ולעולם לא ראו שוב את ילדיהם. המנזרים אכן הצילו את חייהם של רבים מהילדים, אך גם חינוכו אותם בדרכם, כנוצרים לכל דבר. לאחר השואה שלחה הסוכנות היהודית שליחים למנזרים ברחבי אירופה, כדי לאתר בהם ילדים יהודיים ולהחזירם לקרובי משפחתם שנותרו בחיים. במקומות רבים סירבו ראשי המנזרים לגלות מי מבין הילדים ששכנו אצלם יהודיים, ואילו הילדים עצמם, שהיו רק פעוטות כשנמסרו למנזרים ומאז חונכו כנוצרים, לא ידעו את זהותם. אחד מהשליחים למנזרים הללו סיפר שכאשר היה מעריך שבין הילדים במנזר יש ילדים יהודיים, היה מכנס את כל הילדים בחצר המנזר ומתחיל לשיר את הפסוק "שמע ישראל, ה' אלוהינו, ה' " ועוצר. הפסוק והנעימה עוררו אצל הילדים היהודיים זיכרונות עמומים, והם סיימו עימו - "אחד!", וכך זיהו עצמם כיהודיים.

1. מדוע בחר השליח בפסוק "שמע ישראל ה' אלוהינו ה' אחד" כדי לזהות את הילדים היהודיים?
2. אילו אתם הייתם שליחים, באילו אמצעים נוספים הייתם מציעים לזהות את הילדים?

ילדים יהודים שהוסתרו במנזר שרצ'נקי בפולין במהלך המלחמה
אוסף התצלומים, יד ושם